ต้นแบบการบริหารจัดการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

สุเมธ แสงนิ่มนวล*

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง **“ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย”** มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓) เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาเป็นต้นแบบ (Prototype) การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีกรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ๒) เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ๓) เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และ ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีกระบวนการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ และหลักธรรมาภิบาลเป็นกรอบในการวิจัย และทำการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัดสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน ๕๐ คน และทำการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวัดความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๕ แห่ง จำนวน ๘๒ คน

* อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษาพบว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมของกรณีศึกษา สามารถนำมาสรุปเป็นต้นแบบ (Prototype) การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยได้ ๙ ประการ ได้แก่ ๑) มีผู้นำองค์กรดี ๒) มีการมีส่วนร่วม ๓) มีการบริหารจัดการครบถ้วนสมบูรณ์ ๔) มีการพัฒนาท้องถิ่น แก้ปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิต ๕) มีจิตใจ “ธรรมาภิบาล” ๖) มีความสามัคคีปรองดอง ๗) มีนวัตกรรม ๘) มีมาตรฐาน และ ๙) มีต้นทุนที่ดี ซึ่งต้นแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการบริหารราชการแผ่นดินโดยใช้หลักการรวมอำนาจ แบ่งอำนาจ และกระจายอำนาจ โดยหลักการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นถือเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบอบประชาธิปไตย โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางและมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลางให้เหลือภารกิจหลักเท่าที่จำเป็น นอกจากนี้ ประชาชนยังได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้นอีกด้วย

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำแนวทางเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยได้ร่วมกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโครงการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละปีจะมีการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีแบบประเมินเกณฑ์ชี้วัดในการคัดเลือกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ การประเมินความโปร่งใส ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านนโยบายและการวางแผน (๒) ด้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (๓) ด้านการบริหารงบประมาณและจัดซื้อจัดจ้าง (๔) ด้านการบริหารงานบุคคล และ (๕) ด้านการมีส่วนร่วม

ส่วนที่ ๒ การประเมินการให้บริการ ๓ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านมาตรฐานการให้บริการ (๒) ด้านการบูรณาการการปฏิบัติงาน และ (๓) ด้านการติดตามและประเมินผล

ผลการคัดเลือกปรากฏว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลและผ่านเกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวนทั้งหมด ๓๒๕ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน ๘ แห่ง เทศบาล จำนวน ๔๕ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๒๗๒ แห่ง ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นทั้งหมดในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน ๗,๘๕๓ แห่ง (ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๗๖ แห่ง เทศบาล ๒,๐๘๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๕,๖๙๓ แห่ง กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) ถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลและผ่านเกณฑ์การคัดเลือกมีจำนวนน้อยมาก หรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๑๔ ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด (ยกเว้นกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา)

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงมีความสนใจศึกษาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ มีวิธีการบริหารจัดการอย่างไรจึงประสบความสำเร็จ จนได้รับรางวัลอันเป็นเกียรติยศ และได้รับการยอมรับนับถือจากสังคมระดับประเทศ โดยได้ทำการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ในเขตจังหวัดภาคกลาง จำนวน ๕ แห่ง คือ

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ซึ่งได้รับรางวัลชมเชย

๒. เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๑ (ภาคกลาง)

๓. เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๒ (ภาคกลาง)

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๑ (ภาคกลาง)

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งได้รับรางวัลที่ ๒ (ภาคกลาง)

ผลการวิจัย

จากการศึกษากรณีศึกษาในภาพรวมทั้ง ๕ แห่ง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth Interview) และการจัดสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อระดับการบริหารจัดการของผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำมาสรุปเป็นต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ได้ ๙ ประการ ประกอบด้วย

ประการที่ ๑ มีผู้นำองค์กรดี

ผู้นำองค์กรที่ดี คือ ผู้นำที่มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำสูงมาก สามารถจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ในการทำงานได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายในการดำเนินงานที่มุ่งผลประโยชน์ต่อประชาชน มีลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่แท้จริง ที่สำคัญต้องเป็นคนที่มีคุณธรรม ซึ่งเรียกว่า **“จิตใจธรรมาภิบาล”** คือ บริหารงานด้วยความโปร่งใสและมีความรับผิดชอบสูง

นอกจากนี้ คุณสมบัติที่สำคัญของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นคนชอบก้าวเข้าไปหาผู้คน ให้เกียรติผู้อื่น โดยเฉพาะการพบปะพูดคุยกับประชาชน การลงพื้นที่เพื่อทำประชาคมถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการทำประชาคมจะทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่าง

แท้จริง รวมถึงจะต้องเป็นนักประสานงานที่ดี สามารถสร้างให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของทุกภาคส่วน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม อันจะทำให้การดำเนินงานราบรื่น ไม่เกิดความขัดแย้งในการทำงาน

นายสุรเชษ นิ่มกุล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีนโยบายการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เป็นคนขยันลงพื้นที่ทุกฤดู ไม่ว่าน้ำท่วม ฝนแล้ง หรืออากาศหนาวเย็น นายกฯ จะนำของมาแจกชาวบ้าน รวมถึงแจกพันธุ์ข้าวและปุ๋ย เพื่อลดต้นทุนและทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี นอกจากนี้ ยังสามารถจำชื่อลูกบ้านทั้งชื่อจริงและชื่อเล่นได้เกือบทุกคน และเมื่อรับปากใครแล้วจะดำเนินการให้อย่างรวดเร็วทุกครั้ง จึงเป็นที่รักของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

นายพูลสวัสดิ์ ถือคง นายกเทศมนตรีตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เป็นผู้บริหารที่ทำงานเข้าตาประชาชนและทำงานด้วยความตั้งใจจริง มีความซื่อตรง ความสำเร็จในการบริหารงานที่เด่นชัดของนายกฯ คือการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ ทั้งหน่วยทั่วไปและหน่วยทหาร รวมถึงผู้นำท้องที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน นอกจากนี้ ยังให้ความร่วมมือกับทางจังหวัดและอำเภอเป็นอย่างดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และสามารถพิสูจน์ความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพทั้งในเรื่องของนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต นโยบายการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน มีความสมานฉันท์เป็นหนึ่งเดียว เพราะมีคณะผู้บริหารและข้าราชการที่มีประสิทธิภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจึงดีขึ้น

นายสยาม วงศ์เส็ง นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท มีจุดเด่นคือ สามารถประสานงานจากระดับสูงมาสู่รากหญ้า สามารถรวบรวมผู้นำและประชาชนมาร่วมกันทำงาน จนเป็นผลงานที่ดีเด่นได้ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับทุกหมู่ทุกเหล่า เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และกล้าทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์และถูกต้อง เช่น งานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการตั้งกองกำลังอาสาสมัครสำรอง และตัวนายกฯ ทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการ (ผบ.) ด้วยตนเอง โดยร่วมกับนายอำเภอในการไล่ล่าจับยาบ้า มีการตั้งงบประมาณสนับสนุนฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และมีจุดเด่นที่สำคัญอีกด้าน คือ เป็นนักคิด สามารถนำเอานวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาชุมชน เช่น การสร้างต้นแบบตัวจับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หรือโครงการโรงเรียนใหญ่ช่วยโรงเรียนเล็ก เป็นต้น

นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีคุณลักษณะผู้นำอันเด่นชัด คือ ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน มีเป้าหมายในการดำเนินงานที่มุ่งผลประโยชน์ต่อประชาชนและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเน้นในเรื่องของสุขภาพและการศึกษา รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาองค์กรโดยสนับสนุนการดำเนินงานทั้งด้านบุคลากร ข้อมูลข่าวสาร และการทำงานเป็นทีม

นายฐิติพงศ์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นผู้บริหารที่มีแนวคิดและเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจนมาก คือ เรื่อง **“ความสุข”** โดยได้กำหนดเป้าหมายที่จะตอบโจทย์ความสุขของประชาชนให้เป็น

รูปธรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการขับเคลื่อนงานและบูรณาการระหว่างหน่วยงานในด้านต่างๆ ให้มีผลงานชัดเจน เห็นเป็นรูปธรรม และอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชนและทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดที่ในการสร้างความเชื่อมั่นและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการนำทรัพยากรมนุษย์ที่มีมากและมีประโยชน์มากที่สุด มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ประการที่ ๒ มีการมีส่วนร่วม

การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการดีเด่น จะมีการเปิดโอกาสให้ทุกส่วนทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายนักการเมืองท้องถิ่น (สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) นักปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ข้าราชการเจ้าหน้าที่ และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกเรื่อง และทุกกระบวนการ ซึ่งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกขั้นตอนจะทำให้การดำเนินงานราบรื่นเรียบร้อย และประสบความสำเร็จ โดยการมีส่วนร่วมนี้ แม้แต่สถาบันการศึกษาที่อยู่ในเขตท้องถิ่น ก็ได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวิชาการด้วย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังที่ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ว่า **“เป็นแหล่งการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจรากหญ้าสู่สากล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี”** โดยนายกฯ และคณะผู้บริหารมีการลงพื้นที่พบปะประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา โดยจัดให้มีการประชุมประชาคม เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลที่ได้มาทบทวน ปรับปรุงแผนพัฒนา ความเป็นกันเองของสมาชิกสภาฯ และคณะผู้บริหาร รวมถึงข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ส่งผลให้ประชาชนกล้าที่จะมีส่วนร่วมและกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

เทศบาลตำบลเขาพระงาม มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเทศบาลตำบลเขาพระงามให้เป็นองค์กรธรรมาภิบาล ที่มีหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและเป็นหน่วยบริการสังคมที่ดีมีมาตรฐาน โดยให้ความสำคัญต่อกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการจัดทำประชาคมในการร่วมกันวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความเจริญก้าวหน้า โดยมีเป้าหมายหลักคือ แผนนโยบายที่จัดทำขึ้นนั้น ประชาชนต้องได้รับประโยชน์สูงสุด และชุมชนต้องมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ตำบลเขาพระงามกลายเป็นเมืองที่น่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืนตลอดไป

เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน ได้วางนโยบายในการพัฒนาการเมืองและการบริหารงาน โดยมุ่งเน้นการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล การส่งเสริมประชาธิปไตย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน กระบวนการประชาคม และการเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายคือเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และการอำนวยความสะดวกเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยการประชุมประชาคม ถือเป็นจุดเด่นของเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน และได้ถูกนำไปเป็นต้นแบบการพัฒนาของจังหวัดชัยนาทอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ มีจุดมุ่งหมายในการบริหารงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะเชื่อว่าองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นเครื่องมือสำหรับประชาชนและชุมชน และประชาชนคือเจ้าขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น ถ้าจะให้งานประสบความ

สำเร็จ จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้มากที่สุด และได้มีการจัดโครงการ **"๑ เย็น ๑ ซอย"** คือ การที่นายกฯ และคณะผู้บริหารออกไปพบปะพูดคุยกับชาวบ้านตามซอยต่างๆ แบบไม่เป็นทางการในตอนเย็น ทำให้ได้ทราบปัญหา และเกิดการช่วยกันคิดงานได้มากมาย และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม มีแนวนโยบายในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และชุมชน ด้วยการพัฒนาศักยภาพของประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน บริหารจัดการตนเองได้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนชุมชนตำบลท่างาม โดยจัดประชุมสร้างความเข้าใจแกนนำชุมชนเครือข่าย เพื่อเป็นเวทีเตรียมความพร้อมในการสร้างแกนนำชุมชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนแผนชุมชนและการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการจัดเวทีประชาคม เพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขแบบบูรณาการครอบคลุมทุกด้าน

ประการที่ ๓ มีการบริหารจัดการครบถ้วนสมบูรณ์

การบริหารจัดการครบถ้วนสมบูรณ์ คือ มีการบริหารงานครบถ้วนและมีประสิทธิภาพตามแนวคิดทฤษฎีกระบวนการบริหาร PA-POSDCoRB อันประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านอำนาจหน้าที่ ด้านการวางแผนงาน ด้านการจัดองค์การ ด้านการบุคลากร ด้านการอำนวยการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการงบประมาณ

จากผลการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีทั้ง ๕ แห่ง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษามีการบริหารงานในทุกด้านอย่างครบถ้วนและอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งสามารถสรุปหลักการบริหารงาน ๙ ด้านของกรณีศึกษา ได้ดังนี้

- **ด้านนโยบาย** คือ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการบริหารงาน และแนวนโยบายในการบริหารงานไว้อย่างชัดเจน เห็นเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- **ด้านอำนาจหน้าที่** คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานตามหน้าที่ที่กฎระเบียบ และกฎหมายได้กำหนดไว้ โดยอำนาจหน้าที่หลักๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น
- **ด้านการวางแผน** คือ ในการวางแผนพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปิดโอกาสให้ทุกส่วนทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานทุกขั้นตอน เพราะจะทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการของแต่ละพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนโครงการต่างๆ อันจะช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด
- **ด้านการจัดองค์การ** คือ มีการจัดโครงสร้างการบริหารไว้อย่างชัดเจน และมีสายงานครบถ้วนตามภารกิจขององค์กร มีการกำหนดขอบข่าย

อำนาจหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง และมีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นส่วนต่างๆ ตามความเหมาะสม

- **ด้านการบุคลากร** คือ มีการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติราชการของทุกหน่วยงานในสังกัด และการจัดให้มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายด้วยการจัดฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การจัดองค์ความรู้ในหน่วยงาน และการให้ทุนการศึกษาต่อในระดับสูง รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยประเมินจากข้อตกลงในการปฏิบัติราชการที่ได้จัดทำไว้
- **ด้านการอำนวยการ** คือ ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่และประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการสั่งการ โดยการสั่งการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของสายการบังคับบัญชา และมีการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารในระดับต่างๆ อย่างเหมาะสมและยุติธรรม
- **ด้านการประสานงาน** คือ ในการดำเนินโครงการต่างๆ ได้มีการประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านของพื้นที่ อุปกรณ์ งบประมาณ ฯลฯ อันก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งทำให้การดำเนินโครงการต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น
- **ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน** คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการหรือว่าจ้างหน่วยงานภายนอกมาดำเนินการแทนคณะกรรมการ มีการประเมินความพึงพอใจของประชาชน รวมทั้งมีการวิเคราะห์การประเมินและสรุปผลเสนอผู้บริหาร โดยทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนไปปรับปรุงการบริหารงานและการให้บริการประชาชน
- **ด้านการงบประมาณ** คือ มีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีการจัดสรรปันส่วนงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาให้กับทุกกองงาน และโครงการต่างๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชั่น มีการดำเนินการประกาศสอบราคาและประกวดราคาอย่างโปร่งใส มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนการจัดพัสดุ และมีการเปิดเผยโครงการ กิจกรรม จัดซื้อจัดจ้างในทุกโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนได้รับทราบ รวมถึงการจัดทำและเผยแพร่แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

ประการที่ ๔ มีการพัฒนาท้องถิ่น แก้ปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิต

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและได้รับการกระจายอำนาจมาจากส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนปกครองกันเอง ให้ประชาชนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีกว่าผู้อื่น ดังนั้น เป้าหมายหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือ การพัฒนาท้องถิ่นการแก้ปัญหา และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาได้มีผลงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนโครงการต่างๆ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองมีเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ **“เป็นแหล่งการศึกษา พัฒนา**

เศรษฐกิจรากหญ้าสู่สากล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี" โดยมีแนวนโยบายการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การศึกษา การเกษตรและอาชีพ คุณภาพชีวิต การส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย และส่งเสริมสนับสนุนเผยแพร่ประชาธิปไตย ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองได้นำแนวนโยบายไปปฏิบัติจนเห็นเป็นรูปธรรมในโครงการต่างๆ โดยได้เน้นการดำเนินโครงการด้านส่งเสริมอาชีพและด้านการศึกษาเป็นหลัก

โครงการเด่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองด้านส่งเสริมอาชีพ คือ โครงการโรงเรียนชาวนา ซึ่งเป็นการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาความรู้แก่เกษตรกร และสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเกษตรกร จากผลการดำเนินงานทำให้ชาวนาสามารถเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้น มีรายได้ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนโครงการด้านการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองจัดทำโครงการสอนเสริมนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของจังหวัดอ่างทอง เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งศูนย์การเรียนออกเป็น ๗ แห่ง ซึ่งผลการดำเนินโครงการส่งผลให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

เทศบาลตำบลเขาพระงาม มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น คือ **"ประเพณีล้ำค่า การศึกษาเป็นเลิศ ชูเชิดแหล่งท่องเที่ยวในค่ายทหาร ธรรมาภิบาลนำวิถีทุกภาคีร่วมคิด คุณภาพชีวิตยั่งยืน ร่มรื่นสิ่งแวดล้อมพร้อมเป็นเมืองน่าอยู่"** และมีแนวนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุขและคุณภาพชีวิต ด้านสังคมและการจัดระเบียบชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยเทศบาลตำบลเขาพระงามได้มุ่งเน้นดำเนินโครงการด้านสังคมและด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นหลัก โดยมีโครงการเด่นๆ ได้แก่ ๑) โครงการกระบือบำบัด ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบำบัดรักษาผู้ป่วยออทิสติก ให้ช่วยเหลือตนเองและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม ๒) โครงการคัดแยกขยะแบบครบวงจร ซึ่งส่งผลให้สภาพแวดล้อมในพื้นที่เขตเทศบาลฯ มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ลดแหล่งบ่อเกิดของโรค และประชาชนยังมีรายได้เสริมจากการนำขยะไป Recycle อีกด้วย และ ๓) โครงการตักบาตรเทโว ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีไทย และส่งเสริมการเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในช่วงเทศกาลอีกด้วย

เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการมุ่งเน้นพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ว่า **"คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจดี การเกษตรก้าวไกล สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็งบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"** ทั้งนี้แนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลฯ ประกอบด้วย การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเทศบาลตำบล

บ้านเชี่ยนได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา การแก้ไขปัญหา และการสนองความต้องการของประชาชนในภาพรวม

โครงการเด่นของเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน คือ การสร้างต้นแบบตัวจับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาเพลี้ยกระโดด ถือเป็นนวัตกรรมที่โดดเด่นผลงานหนึ่งของทางเทศบาลฯ นอกจากนี้ เทศบาลฯ ยังให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา โดยการจัดโครงการโรงเรียนใหญ่ช่วยโรงเรียนเล็ก เพื่อแก้ปัญหาครูไม่พอ ทำให้ไม่สามารถสอนได้ครบชั้น ด้วยการใช้วิธีเวียนเรียนในโรงเรียนในเขตเทศบาลทั้งหมด ๕ โรงเรียน ทำให้กลุ่มโรงเรียนและเด็กนักเรียนมีความผูกพันและสามัคคีกัน อีกโครงการหนึ่งที่เป็นจุดเด่นในการบริหารจัดการของเทศบาลฯ คือ โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยได้มีการจัดตั้งธนาคารเหล้าบุหรี่ เพื่อลดละเลิก ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน คือ **“ชุมชนสะอาดสิ่งแวดล้อมดี ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เข้าถึงระบบสุขภาพชุมชน พัฒนาทักษะทางการศึกษา ครัวเรือนอยู่แบบวิถีไทย ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** โดยมีนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการคมนาคมและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและแหล่งน้ำ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อมีการดำเนินโครงการต่างๆ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ ด้านสุขภาพและการศึกษา ส่วนเป้าหมายรอง คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในด้านสุขภาพ ได้มีการตั้งสถานที่แบบจำลองโรงพยาบาลมาอยู่ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และทำการ **“เฝ้าระวัง”** สุขภาพให้กับประชาชน มีการตรวจร่างกายประชาชน โดยขอรับการสนับสนุนหมอจากโรงพยาบาลประจำจังหวัดมาช่วยตรวจรักษา ทำให้ประชาชนในตำบลสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังจัดให้มีศูนย์ทันตกรรม ซึ่งได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเรี่ยไรเงินจัดตั้งขึ้น และยังมีหมอนวดแผนโบราณไว้คอยช่วยเหลือบำบัดด้วย ส่วนด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยลดรายจ่ายครัวเรือน จากการที่ผู้ปกครองต้องส่งบุตรหลานไปเรียนพิเศษ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพเยาวชน โดยการเข้ารับเป็นเจ้าภาพเปิดสอน ๓ ด้าน คือ ๑) เรียนเสริมคู่ขนาน ป.๑ – ๖ โดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ ๒) เรียนตามอัธยาศัย และ ๓) เรียนการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มคุณวุฒิของแต่ละบุคคล ซึ่งโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อส่งผลให้ความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม มีแนวทางหลักๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงเรื่องสวัสดิการชุมชนเป็นหลัก ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า **“ส่งเสริมสวัสดิการ พัฒนางาน สร้างคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง”** โดยมีแนวนโยบาย ๒ ประการ คือ ๑) การพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ และผู้สูงอายุ ที่ประสบปัญหาให้ได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมโดยการจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม และ ๒) การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และชุมชน ด้วยการพัฒนาศักยภาพของประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ยังได้

กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น คือ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง การบริหารและจัดการ

โครงการเด่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม คือ โครงการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมดีเด่นที่เป็นรูปธรรมจากการบูรณาการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสวัสดิการสร้างสุขในพื้นที่ตำบลท่างาม และยังเป็นโครงการตำบลต้นแบบการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม โดยมีหลักการว่า ใครมาเป็นสมาชิก จะได้รับการดูแล ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งโครงการดังกล่าวถือเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับสมาชิก และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชน

ประการที่ ๕ มีจิตใจ “ธรรมาภิบาล”

คุณลักษณะที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี คือ จะมีการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกล่าวถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ๗ ประการ ได้แก่ ๑) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ๓) การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๕) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ ๖) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และ ๗) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองมีหลักในการทำงาน คือ ทำงานยึดมั่นในระเบียบกฎหมาย ความถูกต้องโปร่งใส ใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด และมีแนวนโยบายการพัฒนาด้านการเมือง การปกครอง ด้วยการยึดหลักการบริหารในระบบคุณธรรม เน้นความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และการยึดผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว นอกจากนี้ ยังส่งเสริมสนับสนุนเผยแพร่ประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีความรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารระบบบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดอ่างทองอีกด้วย ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองได้รับรางวัลชมเชยการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มาจากการที่มุ่งมั่นบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสตรวจสอบได้ มีการประกาศประชาสัมพันธ์อย่างเต็มที่ และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้รับทราบในทุกขั้นตอน และยึดหลักการบริหารงานตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๗ ประการ

หลักการบริหารงานของเทศบาลตำบลเขาพระงาม มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้เทศบาลตำบลเขาพระงามมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน บนพื้นฐานของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล โดยได้กำหนดหลักธรรมาภิบาลไว้ในวิสัยทัศน์และนโยบายการบริหารงานในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานของเทศบาลฯ และการบริการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและผู้มาติดต่อกิจการเป็นไปโดยถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความเป็นธรรม มีส่วนร่วมเสมอภาค และคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการลงทุน และมีนโยบายการพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี คือ การพัฒนาองค์กรเทศบาลตำบลเขาพระงามให้เป็นองค์กร

ธรรมาภิบาล ที่มีหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และเป็นหน่วยบริการสังคมที่ดีมีมาตรฐาน ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา การสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพและยกระดับแก่สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการ และพนักงาน พร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน

เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน มีการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และได้กำหนดพันธกิจและนโยบายการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร คือ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ มีความเข้าใจ และศรัทธาเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและการบริการสาธารณะ จัดระบบ บริการ ดูแลให้ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความเข้มแข็งทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ด้วยการจัดโครงการเทศบาลสัญจร และการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและการบริการประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดประชาชน ยึดชุมชน เป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและการดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลทุกเรื่องให้ประชาชนได้รับทราบ และจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่ประชาชน โดยจัดเวทีประชาคมและจัดกิจกรรม อบต.สัญจร นอกจากนี้ ยังมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในองค์กร จัดสื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงศูนย์อินเตอร์เน็ตตำบลเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และปรับปรุงติดตั้งหอกระจายข่าวเพิ่มเติม เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานรวมถึงในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ โดยในการบริหารงานจะเน้นเรื่องความเป็นธรรม ความโปร่งใส และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ ดังคำขวัญที่ว่า **“สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เน้นพลังการมีส่วนร่วม”** และได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหารและจัดการ ซึ่งมีแนวทางของแผนงาน คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและพัฒนาบุคลากร การพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และบริหารจัดการ และการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน นอกจากนี้ ยังได้นำหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการบริหารโครงการต่างๆ

ประการที่ ๖ มีความสามัคคีปรองดอง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีทั้งหมด มีการทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี ความปรองดอง ความเมตตา และความเอื้ออาทรต่อกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักการเมืองท้องถิ่นทีมเดียวกัน จึงง่ายต่อการบริหารจัดการ รวมไปถึงการทำงานร่วมกันของข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในชุมชน และการร่วมมือและประสานงาน กับภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ สถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ ซึ่งการที่ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกัน จึงก่อให้เกิดความสามัคคีกัน ทำให้การทำงานราบรื่น ไม่เกิดความขัดแย้ง งานจึงประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองเน้นหลักการทำงานเป็นทีม และมีนโยบายการพัฒนาเพื่อเชื่อมประสานการทำงานร่วมกับทุกฝ่ายโดยไม่มีขีดจำกัด มีการใช้ยุทธศาสตร์ความสามัคคีเป็นหลักดำเนินการประสานทุกหน่วยงาน ผนึกกำลังเพื่อท้องถิ่น นอกจากนี้ มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการร่วมกับผู้บริหารเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ปัญหาทั้งในการบริหารและปัญหาอื่นๆ และได้มีการประชุมข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง เป็นประจำทุกเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้นำเสนอผลงาน ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองยังได้รับความร่วมมือจากประชาชน ข้าราชการ และฝ่ายการเมืองเป็นอย่างดี มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นทีมงานเดียวกัน จึงทำให้ไม่มีความขัดแย้งกัน งานจึงดำเนินไปด้วยความราบรื่น เป็นเอกภาพ

การบริหารงานของเทศบาลตำบลเขาพระงามมีเครื่องมือที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ภาคการเมือง คณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง ความขัดแย้งมีน้อย ส่วนภาคราชการ พนักงานเทศบาล และพนักงานประจำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีการทำงานเป็นทีม และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในความคิดริเริ่ม การตรวจสอบ และการรับผลประโยชน์ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเนื่องจากสมาชิกสภาเทศบาลได้รับเลือกตั้งมายกทีม จึงมีความร่วมมือร่วมใจกันเต็มที่ การขับเคลื่อนนโยบายเป็นระบบ ยุทธศาสตร์การทำงานมีความยืดหยุ่น และมีการเปิดโอกาสให้ข้าราชการเสนอแนวคิดในการทำงาน เพื่อให้นโยบายมีความสมบูรณ์

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยนประสบความสำเร็จ คือ การได้รับความร่วมมือร่วมใจจาก บ้าน วัด โรงเรียน ที่รวมเรียกว่า **“บวร”** เป็นอย่างดี ทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เทศบาลฯ มีการทำงานกันเป็นทีม มีการจัดประชุมสภากาแฟทุกเดือน และมีการรวมพลังออกไปทำความสะอาดถนนในหมู่บ้าน ทาสีสะพาน เพราะงบประมาณมีน้อย จึงต้องช่วยกัน ร่วมมือกัน กิจกรรมต่างๆ จึงดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีการประสานกับจังหวัดให้มาจัดฝึกสอนประชาชนตามความสนใจของกลุ่มต่างๆ และร่วมมือกับอำเภอหันคาในการดำเนินโครงการต่างๆ อีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ มีเป้าหมายในการบริหารงานร่วมกันของทุกฝ่ายคือ **“เพื่อประชาชน”** ทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การปฏิบัติงานเป็นทีมที่มีความเข้มแข็ง ตลอดทั้งการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมของภาคประชาชน นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อยังได้อุดหนุนหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กร และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับองค์กรอื่นๆ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม มีหลักในการบริหารงาน คือ การบูรณาการงานกับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นๆ ในการจัดให้บริการแก่ประชาชน โดยเฉพาะโครงการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม ซึ่งถือเป็นโครงการเด่นที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจ

เพื่อเชื่อมโยงและสร้างพลังร่วมของภาคชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาระบบสวัสดิการจากฐานราก รวมทั้งทำให้ภาคประชาชนได้ดำเนินการบริหารจัดการที่ดีกันเอง จากการร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน จึงส่งผลให้โครงการนี้ได้รับเลือกให้เป็นโครงการตำบลต้นแบบการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม

ประการที่ ๗ มีนวัตกรรม

การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ นอกจากจะบริหารงานให้บรรลุตามภารกิจหน้าที่แล้ว ยังมีนวัตกรรม หรือโครงการริเริ่มใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ ทันยุคสมัย และถูกใจประชาชน เพราะการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ นอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหาให้ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความแตกต่างและความเหนือกว่าองค์กรอื่นๆ ในยุคของการแข่งขันในปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองได้จัดตั้ง **“โครงการโรงเรียนชาวนา”** โดยมีจุดเริ่มต้นจากการทำประชาคมกับเกษตรกร ทำให้ทราบปัญหาว่าการทำนาของเกษตรกร ไม่มีกำไร มีแต่ขาดทุน จึงให้ชาวนาไปทัศนศึกษาที่จังหวัดเชียงราย ไปดูการทำนาว่าทำอย่างไรจึงลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต จากนั้นนำเอากระบวนการต่างๆ มาเปิดเป็นจุดโรงเรียนชาวนา ด้วยการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริงในแปลงนาทุกสัปดาห์ตลอดฤดูการทำนา โดยมีหลักของการอบรม คือ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และไม่ใช้สารเคมี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ช่วยเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาความรู้แก่เกษตรกร รวมทั้งเป็นการติดอาวุธทางปัญญาให้แก่เกษตรกร ผลของการดำเนินการตามโครงการนี้ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชาวนาสามารถเพิ่มผลผลิตได้เพิ่มมากขึ้น และสามารถลดต้นทุนได้อย่างน้อยไร่ละประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

“โครงการกระบือบำบัด” ของเทศบาลตำบลเขาพระงาม เป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้เด็กออทิสติกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการพัฒนาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสในการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้มีโอกาสที่จะช่วยเหลือตนเองได้ และลดภาระของครอบครัวและสังคม ด้วยการใช้กระบือเพื่อฝึกกล้ามเนื้อและพัฒนาการให้เด็กออทิสติก ซึ่งถือว่ามีแห่งเดียวในโลก และถูกเรียกเป็น **“เขาพระงาม Model”** นอกจากนี้เทศบาลตำบลเขาพระงามยังริเริ่มจัด **“โครงการหมอเขียว”** ซึ่งมีแนวคิดว่า หมอที่ดีที่สุดในชีวิต คือ ตัวเรา และรักษาโดยใช้ยา **“๙ เม็ด”** หรือ **“๙ วิถีทาง”** ด้วยการจัดฝึกอบรม ๗ วัน ๗ คืน ผลหลังอบรมโรคภัยไข้เจ็บประเภท ความดัน เบาหวาน หายไป แม้แต่คนเป็นมะเร็งก็ลดลง โครงการนี้จึงเป็นที่สนใจมาก ถือเป็นแพทย์ **“วิถีธรรม”** เป็นการให้สังคมดูแลสุขภาพตัวเอง ทำให้เกิดสังคมเอื้ออาทรอย่างแท้จริง

เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน ได้ดำเนินโครงการ **“การสร้างต้นแบบตัวจับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล”** ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ เพื่อแก้ปัญหาเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่สร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกร ต้นแบบตัวจับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลดังกล่าวสามารถจับได้กิโลกรัมละประมาณแสนกว่าตัว โดยผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาทได้นำเอาไปทำเป็นต้นแบบ ให้เรือนจำทำประมาณ ๕๐๐ ตัว และนำไปแจกจ่ายแก่เกษตรกรเพื่อสู้กับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อีกโครงการหนึ่งที่ถือเป็นจุดเด่นในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน คือ โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยได้มีการจัดตั้ง **“ธนาคารเหล้าบุหรี่”** เพื่อลดละเลิก โดยการให้ประชาชนนำเหล้าและบุหรี่มาฝากไว้ มีทั้ง

ฝาก ๓ เดือน ๖ เดือน ๑ ปี ถึงตลอดชีวิต โดยมีดอกเบี้ยเป็นของที่ระลึก ธนาคารนี้ถือเป็นแห่งแรกของประเทศไทยอีกด้วย

การจัดกิจกรรมที่ถือเป็นการริเริ่มและถูกใจประชาชนเป็นอย่างมากขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ คือ การจัดโครงการ **"๑ เย็น ๑ ซอย"** โดยมีการดำเนินงานคือ นายกฯ และคณะผู้บริหารจะออกไปพบปะพูดคุยกับชาวบ้านตามซอยต่างๆ แบบไม่เป็นทางการในช่วงเย็น เนื่องจากชาวบ้านในชุมชนซึ่งเป็นกึ่งเมืองกึ่งชนบท เวลาเรียกประชุมจะไม่ค่อยมีใครมาเข้าร่วมประชุม และเวลาประชุมก็ไม่มีใครกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น เพราะที่ประชุมดูเป็นทางการ แต่จากผลการดำเนินโครงการดังกล่าวพบว่า ชาวบ้านกล้าที่จะพูดคุยแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่การบริหารจัดการและการบริการสาธารณะ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม มีนวัตกรรมผลงานดีเด่น คือ **"โครงการสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม"** ซึ่งถือเป็นโครงการตำบลต้นแบบการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม โดยมีหลักการว่า ใครมาเป็นสมาชิก จะได้รับการดูแลตั้งแต่เกิดจนตาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่างามได้ดำเนินการนำงบประมาณไปสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน แบบ ๑ ต่อ ๑ ต่อ ๑ (รัฐบาลกลาง : องค์กรบริหารส่วนตำบลท่างาม : กองทุนสวัสดิการชุมชน) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้กับสมาชิกและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การคลอดบุตร การรับขวัญบุตร การนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล อุบัติเหตุ ทุนการศึกษา และการช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต เป็นต้น

ประการที่ ๘ มีมาตรฐาน

มาตรฐาน คือ มีการดำเนินงาน บริหารจัดการอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ ประหยัด คุ้มค่า ยั่งยืน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีจะมีการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน เช่น การบริการในสำนักงาน มีแผนผัง ขั้นตอน เห็นเด่นชัดเข้าใจง่าย สามารถดำเนินงานได้ตามขั้นตอนจริงและเหมาะสม มีการจัดระบบข้อมูล แยกแยะเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้การบริการสะดวกรวดเร็วขึ้น เป็นระบบระเบียบ และช่วยลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

จากการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาเรื่องของมาตรฐานในการบริหารจัดการ พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองมีการบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ โดยได้กำหนดกระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จัดทำบัญชีรับเรื่องราวร้องทุกข์ มีคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเร่งรัดดำเนินการ และกำหนดระยะเวลาการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารและประชาชนทราบ โดยจัดทำเป็นแผนผังและปิดประกาศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการ เช่น งานสืบค้นข้อมูลข่าวสาร งานจดทะเบียนพาณิชย์ ฯลฯ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และได้จัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ณ ที่ทำการและในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง

สำหรับเทศบาลตำบลเขาพระงาม มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรธรรมาภิบาล ที่มีหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และเป็นหน่วยบริการสังคมที่ดีมีมาตรฐาน ด้วยการพัฒนาศักยภาพ

และยกระดับแก่บุคลากรของเทศบาลฯ พร้อมทั้งสร้างเสริมกระบวนการพัฒนาระบบการบริการสาธารณะที่ดี มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการบริการแต่ละด้านให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เช่นเดียวกับเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ และองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม ที่มียุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและการบริการสาธารณะ จัดระบบการบริการให้ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงอาคารสำนักงานและจัดซื้ออุปกรณ์สำนักงานต่างๆ เพื่อเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงานในสำนักงาน

ประการที่ ๙ มีต้นทุนที่ดี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ล้วนมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ นั่นก็คือ การมีต้นทุนที่ดี ซึ่งต้นทุนในที่นี้ประกอบด้วยทุน ๔ ประการ ได้แก่

๑) บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติที่ดี มีความรัก ความสามัคคี มีคุณธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ขยันขันแข็งในการทำงาน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และยังหมายรวมถึงประชาชนที่มีความพร้อมและมีความรู้ในเรื่องการพัฒนา การมีส่วนร่วม และบทบาทหน้าที่กระบวนการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชน

๒) เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานที่มีความครบถ้วน ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ เหตุการณ์ ในยุคของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน ช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน และช่วยเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงานในสำนักงาน

๓) การมีงบประมาณอย่างเพียงพอ หรือหากไม่เพียงพอ ก็มีการขอทุนสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จนเพียงพอแก่ขนาดและกิจกรรมขององค์กร เพราะการมีทุนที่เพียงพอจะช่วยให้การดำเนินโครงการต่างๆ บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างราบรื่นไม่มีอุปสรรค

๔) ผู้นำขององค์กร ที่มีพลังอย่างน้อย ๕ พลัง คือ ๑) พลังความคิด คือ มีความเฉลียวฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี มีความคิดเชิงบวก และมีวิสัยทัศน์ ๒) พลังการทำงาน คือ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ๓) พลังบุคลิกภาพ คือ การมีบุคลิกของผู้นำ ที่มีความน่าเชื่อถือ น่าเคารพ น่าเลื่อมใส ๔) พลังแห่งมนุษยสัมพันธ์ คือ การลงพื้นที่พบปะพูดคุยกับชาวบ้านอย่างเป็นกันเอง เป็นนักประสานงานที่ดี สามารถสร้างความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนในการปฏิบัติงาน และ ๕) พลังแห่งการพูดและการสื่อสารที่ดี คือ สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงานโครงการต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถโน้มน้าวให้เกิดความเข้าใจ ความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจในการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่น

ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ๙ ประการนี้ สามารถแสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

“ต้นแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย” ทั้งหมด ๙ ประการนี้ ถือเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่นำไปใช้เป็นแนวคิดแนวทาง คาดว่าจะสามารถประสบความสำเร็จ บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่น ข้อสำคัญจะส่งผลให้ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี หรือรางวัลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

โกวิทย์ พวงงาม และคนอื่นๆ. ๒๕๕๔. **รายงานการประเมินโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อรับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔.** กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

_____. ๒๕๔๘. **การปกครองท้องถิ่นไทย** พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร. ๒๕๕๒. **การบริหารจัดการงานท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: ไทยประสานการพิมพ์.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. ๒๕๓๙. **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.

ไชยวัฒน์ ค้ำชู และคนอื่นๆ. ๒๕๔๕. **ธรรมาภิบาล การบริหาร การปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม.** กรุงเทพฯ: น้ำฝน.

ตุลา มหาพสุธานนท์. ๒๕๕๔. **หลักการจัดการ.** กรุงเทพฯ: พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นติ้งส์.

บูฆอรี ยีหมะ. ๒๕๕๑. **การปกครองท้องถิ่นไทย** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชสิรี ชมภูคำ. ๒๕๕๒. **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.

พิชาภพ พันธุ์แพ. ๒๕๕๒. **ผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง Leadership and Change Management.** พิษณุโลก: D.K.Copy.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. ๒๕๕๒. **องค์การและการบริหารจัดการ.** นนทบุรี: ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์.

มอบรางวัลบริหารจัดการที่ดี. ๒๕๕๕, ๑๐ กุมภาพันธ์. **มติชนรายวัน.**

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. ๒๕๔๙. **การจัดการสมัยใหม่.** กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

วิชชุกร นาคธน. ๒๕๔๙. **ระบบการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย.** พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วิเชียร วิทยอุดม. ๒๕๕๐. **ภาวะผู้นำ Leadership** (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

วิลาวรรณ รพีพิศาล. ๒๕๕๐. **หลักการจัดการ Principles of Management** (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิจิตรหัตถกร.

สถาบันพระปกเกล้า. ๒๕๕๒. **ทศธรรม : ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สถาพร ปิ่นเฉลียว. ๒๕๕๔. **ภาวะผู้นำกับการจัดการ.** กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. ๒๕๕๐. **กฎหมายการปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: เอ็กซเปอร์เน็ท.

สมภพ ระงับทุกข์. ๒๕๕๔. **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ: เกศิณี.

อรทัย ก๊กผล. ๒๕๔๖. **Best Practices ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน.** นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

ภาษาอังกฤษ

Bateman, T.S., & Zelthmal, C.P. 1993. **Management Function & Strategy.** Homewood, IL: Richard D. Irwin, Inc.

Daft, R.L. 2001. **The Leadership Experience.** Orlando: Harcourt College.

Debra, L., & Quick, J.C. 1997. **Organization Behavior.** West Publishing Company.

Dubrin, A.J., & Ireland R.D. 1993. **Management &Organization** 2nd ed.. Ohio: South-Western Publishing Co,.

Heywood, A. 2002. **Politics** 2nd ed.. New York: Palgrave.

Holt, D.H. 1993. **Management Principles and Practice.** New Jersey: Prentice-Hall.

Koontz, H., O'Donnell, C. and Weihrich, H. **Management** 8th ed.. Auckland : McGraw-Hill International, 1984.

Likert, R. 1961. **New Patterns of Management.** New York: McGraw-Hill.

Luthans, F. 1992. **Organizational Behavior.** Singapore: Mc Graw-Hill Book Co-Singapore.

Robbins, S.P. 1993. **Organization Behavior** 6th ed.. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Robbins, S.P., & Coulter, M. 1999. **Management** 6th ed.. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Schermerhorn, J.R. 2008. **Management** 9th ed.. New York: John Wiley & Sons.

Smith, B.C. 1985. **Decentralization.** London: George Allen & Unwin Publishers Ltd.

Weihrich, H., & Koontz, H. 2005. **Management : A Global Perspective** 11th ed.. New York: McGraw-Hill.

Wilson, D., & Game, C. 1998. **Local Government in the United Kingdom** 2nd ed.. London: Macmillan Press.

เว็บไซค์

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ๒๕๕๕. ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔. ค้นเมื่อ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕, จาก http://www.dlop.opm.go.th

วุฒิสาร ตันไชย. ม.ป.ป.. **ทิศทางการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐.** ค้นเมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕, จาก http://www.vcharkarn.com/varticle/35389